

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met 1ste het aanvullende akkoord, gesloten te Straatsburg op 3 december 1974 tussen het Koninkrijk België en de Raad van Europa, bij het algemeen akkoord inzake de voorrechten en immuniteiten van de Raad van Europa, ondertekend te Parijs op 2 september 1949, zoals gewijzigd door het tweede protocol, ondertekend te Brussel op 15 april 2016, 2de het tweede protocol, ondertekend te Brussel op 15 april 2016 tot wijziging en aanvulling van het onder 1° vermelde akkoord.

1. INHOUDELIJK

Situering

Zetelakkoorden met internationale organisaties

Met Brussel als belangrijk diplomatiek centrum, spreekt het voor zich dat België gaststaat is voor vele internationale organisaties die in ons land hetzij hun hoofdzetel, hetzij een vertegenwoordiging hebben. In een intrafederale werkgroep van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) werd principieel aangenomen dat er geen promotie voor de vestiging van internationale organisaties zou worden gemaakt, maar dat op het verzoek van nieuwe organisaties tot vestiging toch op een gastvrije wijze zou worden ingegaan. Hiermee wordt een aanbod bedoeld van statutaire en logistieke aard dat competitief is met dat van de buurlanden. De ICBB heeft deze basishouding voor het onthaal en een aantal standaardregels daarvoor gevalideerd.

België houdt daarbij streng vast aan het algemene beginsel dat de voorrechten en immuniteiten die internationale organisaties en hun personeel genieten, functioneel dienen te zijn: slechts deze voorrechten en immuniteiten worden toegekend die noodzakelijk zijn voor de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie. Voorrechten en immuniteiten kennen dus een uitzonderingskarakter; zij houden immers per definitie een uitzondering in op de Grondwet en de andere regelgeving. Het voorliggende akkoord bevat dergelijke uitzonderingsbepalingen voor de Raad van Europa.

Zetelakkoorden bevatten een aantal voorrechten en immuniteiten, die door alle overheden dienen te worden gerespecteerd. Aangezien ze ook een impact (kunnen) hebben op gemeenschaps- of gewestbevoegdheden, behoeven ze ook de instemming van deze overheden. De concreet toegepaste voorrechten en immuniteiten verschillen tussen de zetelakkoorden onderling, maar in de regel gaat het om de volgende aspecten:

- ze beperken de draagwijdte van normen inzake huiszoeking, die door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest met toepassing van artikel 11 BWHI zouden worden aangenomen;
- ze beperken de toepassing van gewestelijke normen inzake onteigening (artikel 6 *quater* BWHI) en de mogelijkheid van de gemeenschappen en de gewesten om tot onteigening over te gaan (artikel 79 BWHI);
- ze hebben een impact op de gewestelijke normen inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten (artikel 6, §1, IX, 3°, BWHI) of de toepassing door de gewesten van de federale normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 4°, BWHI);
- eventuele fiscale voorrechten zijn doorgaans ruim gesteld, zodat zij ook betrekking hebben op gewestelijke belastingen als vermeld in artikel 3 Bijzondere Financieringswet (bijv. onroerende voorheffing, registratierechten). De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn geen gefedereerde belastingen, het blijven rijksbelastingen, zoals de financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de btw. Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de bijzondere financieringswet): als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en *ristorno's*;
- het is bovendien geenszins uitgesloten dat directe belastingen, ingesteld door de gemeenschappen of gewesten op grond van artikel 170, §2, eerste lid, Gw., van toepassing zouden zijn op internationale organisaties (bijv. bepaalde wegensheffingen);
- voorrechten waardoor personeelsleden niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen hebben een impact op het toepassingsgebied van de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap inzake de zorgverzekering (artikel 5, §1, II, 2°, BWHI) of de gezinsbijslagen (artikel 5, §1, IV, BWHI);
- retributies zijn van vrijstelling uitgesloten.

Vastlegging gemengd karakter en ondertekening

In zijn vergadering van 8 juli 2013 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van het tweede protocol vast. Zowel de federale overheid als de gewesten en de gemeenschappen zijn bevoegd verklaard. De ICBB heeft deze beslissing van de WGV op 26 november 2013, via de schriftelijke procedure, stilzwijgend bekrachtigd.

Het tweede protocol is ondertekend volgens ondertekeningsformule 2 van de ICBB, m.a.w. één handtekening namens alle bevoegde overheden in België.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving, bracht advies uit op 12 juli 2016 met kenmerk 59.465/1. In zijn advies maakt de Raad opmerkingen inzake de vermelding van de Franse Gemeenschapscommissie, de verduidelijking van enkele begrippen, het legaliteitsbeginsel in belastingzaken en de terugwerkende kracht.

Het advies wordt uitvoerig besproken in de bijhorende memorie van toelichting.

Context en Inhoud

Het Algemeen Akkoord van 2 september 1949 inzake de voorrechten en immuniteiten van de Raad van Europa legt de voorrechten en immuniteiten van de Raad van Europa vast en bindt alle lidstaten van de organisatie op dezelfde wijze.

Op 3 december 1974 werd een bilateraal Aanvullend Akkoord tussen België en de Raad van Europa ondertekend. Dit bilaterale Aanvullende Akkoord bevat, in vergelijking met het Algemeen Akkoord van 2 september 1949, nadere preciseringen over de concrete fiscale vrijstellingen en over het stelsel van sociale zekerheid dat van toepassing is op de ambtenaren van de Raad van Europa in België.

Een Eerste Protocol uit 1987 paste dit aanvullende akkoord een eerste keer aan, door te voorzien in een optierecht voor de personeelsleden om te kiezen tussen de sociale zekerheid van de Raad van Europa of dat van België.

Het Tweede Protocol verduidelijkt een aantal aspecten met betrekking tot de voorrechten en immuniteiten die België toekent met het oog op de goede werking van het Bureau van de Raad van Europa in Brussel. In 2012 vroeg de Raad van Europa immers een aanpassing van artikel 3 van het Aanvullend akkoord van 3 december 1974 waarbij aan het Hoofd van het Bureau te Brussel de diplomatieke voorrechten en immuniteiten worden toegekend. Er werd overeengekomen dat naast het Hoofd van het Bureau ook diens adjunct, of, onder bepaalde voorwaarden, een diplomaat die door een Lidstaat van de Raad van Europa ter beschikking wordt gesteld van het Bureau te Brussel, zal kunnen genieten van een diplomatiek statuut. Eveneens wordt, naar analogie van personeelsleden van andere internationale organisaties, aan de personeelsleden van het Bureau te Brussel, een vrijstelling bij eerste installatie toegekend.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zie Vlaamse Regering VR 2015 0805, document.0406/1.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Zie Vlaamse Regering VR 2015 0805, document.0406/1.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Zie Vlaamse Regering VR 2015 0805, document.0406/1.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1. Reguleringsimpactanalyse

Regelgeving ter goedkeuring van internationale overeenkomsten is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

5.2. Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Voorontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet houdende instemming met 1ste het aanvullende akkoord, gesloten te Straatsburg op 3 december 1974 tussen het Koninkrijk België en de Raad van Europa, bij het algemeen akkoord inzake de voorrechten en immunities van de Raad van Europa, ondertekend te Parijs op 2 september 1949, zoals gewijzigd door het eerste protocol, ondertekend te Straatsburg op 9 december 1987 en door het tweede protocol, ondertekend te Brussel op 15 april 2016; 2de het tweede protocol, ondertekend te Brussel op 15 april 2016 tot wijziging en aanvulling van het onder 1° vermelde aanvullende akkoord, alsook aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid te gelasten het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- een ontwerp van decreet;
- een memorie van toelichting;
- het aanvullend akkoord van 1974 in het Nederlands en het Frans;
- het eerste protocol van 1987 in het Nederlands en het Frans;
- het tweede protocol in het Nederlands;
- het advies van de Raad van State d.d. 12 juli 2016.